

Tallinna Kuristiku gümnaasiumi 6b klassi õpilased tunnistavad, et nende kirjutatud iseloomustustest luges õpetaja ette just kahe pahaks peetud poisi omad.

RAUNO VOLMAR

Klass pani poisid paika

Õpetajad peavad klassikaaslaste kohta iseloomustuste kirjutamist ja nende klassi ees ette lugemist pedagoogiliseks võtteks

HELEN EELRAND, MALLE PAJULA

Lasnamäel Kuristiku gümnaasiumi 6b klassis õppiv poiss tuli koju teatega, et klassijuhataja andis õpilastele ülesande kirjutada igaühe kohta midagi. Tema kohta kirjutatud negatiivsed arvamused loeti kõigile valjusti ette.

“Võib-olla otsustatakse nüüd Leesi lütseumi sarnaselt laste kirjutatu järgi, keda kooli jätta, keda mitte. Õpetaja kommenteeris ette-loetut ka omalt poolt,” pahandab ema.

Ema silmis on avalik ettelugemine justkui rohelise tule näitamine klassiklaaslastele, et sellest poisist polegi vaja hästi mõelda. Tema sõnul on poiss küll elava iseloomuga ja traageldis, kuid teiste öeldut ei tohiks avalikustada. “Teine negatiivseid hinnanguid saanud poiss oli vene perest ja jäi võib-olla seetõttu teistsugusena silma,” räägib ema.

Klass kasvatab

Emal on pärast juhtunut kavas poeg teise kooli viia, seetõttu hoiab ta ka lapse nime saladuses.

Klassijuhataja Anne Asbergi sõnul on ema koolis toimunust valetsi aru saanud. Tema pole lastele öelnud, et nüüd tuleb paberile kirjutada, keda klassi jätta. “Tegime klassis lihtsalt omavahel iseloomustusi. Nendest sai palju nalja ja naeru. See on hoopis midagi muud,” ütleb Asberg.

Klassijuhataja sõnul ei kirjutatud lapsed kordagi, et neile ei meeldi, kui mõni nende klassis käib. Tema sõnul oli negatiivseid hinnanguid saanud poisi kohta kirjutatud, et ta ropendab ja terroriseerib teisi, kuid ära mainiti ka toredaid külgi. “Võib-olla tuleks teada teiste arvamusega kasvatada. Klass on ikkagi kollektiiv,” leiab pedagoog.

Asbergi sõnul on tegu väga raske ja rahunu lapsega, seetõttu on

koolist emale soovitatud poiss psühhiaatri juurde viia. “Arsti konsultatsioon on ju lapse huvides,” ütleb pedagoog.

Häbipost peletab koolist

Klassikaaslaste sõnul valis õpetaja reedel lugemiseks just kahe probleemse poisi iseloomustused. Ka nemad peavad oma klassivendi ulakaks. “Ajavad tunnis juttu, panevad tuusa ja kiusavad õpetajat, ropendavad ja sülitavad,” loetleb Mihkel klassivendade pahategusid.

Teiste poolt kritiseeritud poisid ei oska ise avalikku häbiposti kuidagi suhtuda. Poisid nõustuvad, et nende arvel on mõned pahateod. “Klassis me ei sülitä, väljas mõnikord,” möönab üks. Nad väidavad, et klassijuhataja kiusab neid, luges ette nende kirju ja öeldes klassi ees halvasti.

Kuristiku kooli direktor Marti Tulva peab eakaaslaste avalikku kommenteerimist pedagoogiliseks võtteks. “Kui klass avaldab oma suhtumist kaasõpilastesse, annab see enamikul juhtudel positiivse resultaadi. Lapsed saavad siis aru, et nende käitumine ei häiri ainult õpetajaid, vaid ka kaasõpilasi. Kui omaealised teevad selle asja selgeks, võib see tihtipeale mõju avaldada,” arvab ta.

Direktor möönab siiski, et nimetatud laps pole kaugeltki kõige probleemsem nende 1200 õpilasega koolis. Klassi lapsevanematest on kahe halvaks peetava poisi suhtes protesti avaldanud vaid üks ema.

Nädal tagasi palus Prantsuse Lütseumi direktor Lauri Leesi lastel anonüümselt kirjutada, kes klassikaaslastest nende arvates kooli ei sobi ja õppetööd segavad. Leesi on meedias väitnud, et tal oli vaid üks eesmärk – panna lapsed paremini käituma ja õppima.

Niisuguse teguviisi tunnistas haridusministeerium ebapedagoogiliseks ning koolijuht vabandas hiljem avalikkuse ees.

Kas peate õigeks üksteise arvustamist klassitöodes?

Iga pedagoog ja koolijuht peab ära tundma, mis on eetiliselt lubatud ja mis mitte. Kõige kohta ei käi seadused, vaid on olemas kirjutamata reeglid. Ka kõige paremate kavatsuste juures võib teiste iseloomustamine pealekaebamiseks pöörata.

Kui klassis on probleeme või murelapsi, tuleks asja kõvahäälselt koos klassi ees arutada. See on lahendusena palju arendavam. Nimetud iseloomustused viivad meid tagasi ühte riiki, kuhu me muidu minna ei taha.

Kogu maailma koolipsühholoogid teevad sotsiomeetrilisi teste, kus õpilased annavad oma klassikaaslaste kohta viiepallisel skaalal hinnanguid: väga tahan/tahan/olen ükskõikne/ei soovi/mingil juhul ei taha temaga ekskursioonile minna, ühes koolis õppida, ülesandeid lahendada jne.

Need andmed peavad olema salastatud ja kasutatavad ainult

EPP REBANE

haridusministeeriumi üldharidusosakonna juhataja

tialaseks otstarbeks. Selleks, et õpetajad tunneksid klassisiseseid suhteid, pingevälju ja oskaksid neid korrigeerida.

Viimasel ajal mõnes koolis juhtunu näitab, et suur elu on jõudnud kooli. Meil tehakse ju koolivälises elus kogu aeg küsitlusi ja edetabeleide. Hea on muidugi kõike teada, kuid teadasaamise moodused pole olnud just kõige paremad. Need tekitavad pealtvaatamist ja luusimist.

Selline asi on erakordselt jõe. Olen Rootsist õppinud ja seal on riiklikul tasandil probleem, kuidas teiste põlu alla sattunud lastele turvatunnet pakkuda. Õpetaja peab käituma täpselt vastupidi – kui ta näeb, et mõnesse lapsesse mingil põhjusel hästi ei suhtuta, peaks ta tähelepanu juhtima hoopis lapse headele joontele. Pealegi võib lapsel olla sellist käitumist põhjustavaid probleeme, milles ta ise üldse süüdi pole.

VOLDEMAR KOLGA

psühholoog

VOLDEMAR PINN

psühholoog

LIISA PAKOSTA

Tallinna Muinsuskaitseameti juhataja